

DF, CJ, CAP 26

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD – 2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, nr.198

Tel.: 022 24-36-41

Nr. 06/5164 din „30” 12 2015

La nr.498 din 09 decembrie 2015

Parlamentul Republicii Moldova

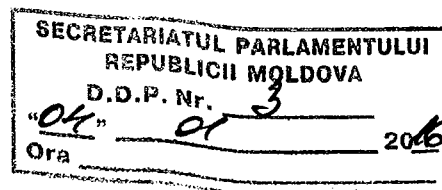
Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal, Codul contravențional, Legea nr.439/1995).

Anexă potrivit textului:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 2 (două) file;
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

24

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Codul penal - art.233, Codul contravențional - art.128, Legea
regnului animal nr.439-XIII din 27 aprilie 1995)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. **Autori ai inițiativei legislative** sunt deputații în Parlament - Voronin Vladimir, Bodnarenco Elena, Vrenea Igor, Zagorodnii Anatolie, Ivanov Violeta, ceea ce corespunde art.73 din Constituție și art.47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. **Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27 decembrie 2001.

c. **Scopul promovării proiectului.** Proiectul este elaborat în scopul majorării sancțiunilor și stabilirii pedepselor mai aspre pentru vînatul ilegal pe teritoriul Republicii Moldova. Prin proiect se propune majorarea sancțiunilor pentru vînatul ilegal atît în Codul penal cît și în Codul contravențional.

d. **Suficiența argumentării.** Considerăm că argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului. Autorul a specificat condițiile care au determinat elaborarea acestuia și locul actului în sistemul legislației în vigoare. Promovarea proiectului este binevenită și necesară.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul public național.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului promovează interesul statului în ceea ce privește protecția fondului

cinegetic de pe teritoriul Republicii Moldova, care este în beneficiul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit prevederilor Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, după inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei care trebuie să conțină: argumentarea necesității de a adopta decizia, termenul-limită, locul și modalitatea în care părțile interesate pot prezenta sau expedia recomandări, datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor (numele și prenumele, numărul de telefon, adresa electronică).

La momentul efectuării expertizei anticorupție proiectul este plasat pe pagina web a Parlamentului.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La art.II din proiect, privind modificarea și completarea alin.(2) art.128 Cod contravențional

„-) ... în ambele cazuri cu confiscarea specială a bunurilor utilizate la săvîrșirea contravenției sau rezultate din contravenție.”

În nota informativă autorul stipulează că „proiectul este elaborat în scopul stabilirii unor pedepse mai aspre pentru vînatul ilegal pe teritoriul Republicii Moldova” și că „sancțiunile

prevăzute în Codul penal și Codul contravențional sînt prea blînde, deoarece sumele încasate din amenzi nu acoperă sumele pagubelor aduse fondului cinegetic în urma vînatului ilegal". Însă, din motive neclare și neargumentate în nota informativă, în completările propuse la Codul contravențional acesta acordă posibilitate contravenienților să păstreze fie bunurile utilizate la săvîrșirea contravenției (armele, mijloacele de transport, alte unelte folosite la vînătoria ilicită) fie bunurile rezultate din contravenție (animalele și/sau păsările împușcate). Potrivit pct.73 din Regulamentul gospodăriei cinegetice, anexa nr.1 la Legea nr.439/1995, *sumele încasate de la vînzarea producției de vînat ilicit care a fost confiscată nu se iau în considerare la repararea pagubei.*

În același context, pct.74 din Regulamentul gospodăriei cinegetice dispune că *în caz de imposibilitate a confiscării producției de vînat ilicit din cauza că aceasta a fost folosită de contravenient în scopuri personale sau s-a alterat din vina lui, contravenientul compensează costul ei conform celor mai înalte prețuri cu amănuntul existente la momentul descoperirii acestei producții la contravenient.*

Prin urmare, actualmente legislația prevede că bunurile rezultate din contravenție, adică producția de vînat ilicit, se confiscă, iar sintagma discreționară de la art.II din proiect cu privire la confiscarea specială a bunurilor utilizate la săvîrșirea contravenției sau a celor rezultate din contravenție, creează premise pentru păstrarea de către contravenient a bunurilor utilizate la săvîrșirea contravenției.

Recomandarea: Conjuncția „sau” înainte de sintagma „rezultate din contravenție” de la alin.(2) art.128 Cod contravențional, art.II din proiect, urmează a fi substituită cu conjuncția „și”.

Remarca este valabilă și pentru alin.(3) cu care se completează Codul contravențional, art.II din proiect.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

La art.I din proiect, privind expunerea în redacție nouă a art.233 Cod penal

„(1) Vînatul fără autorizația corespunzătoare fie în perioada interzisă, fie în locurile interzise, fie cu unelte și metode nepermise (braconajul), fie cu folosirea situației de serviciu, dacă acesta a cauzat daune ce depășesc 200 de unități convenționale, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1.000 unități convenționale sau cu

muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore ...”

Potrivit prevederii de la alin.(7) art.64 Cod penal, în cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate, potrivit prevederilor art.67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității, calculându-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității pentru 50 unități convenționale de amendă.

Făcînd un calcul simplu după formula menționată la prevederea de mai sus, constatăm că echivalentul în ore de muncă neremunerată în folosul comunității a cuantumului de 500 și 1000 unități convenționale constituie 600 și 1200 ore de muncă (ex.: $500 : 50 = 10 \times 60 = 600$). Însă, conform alin.(2) art.67 Cod penal, munca neremunerată în folosul comunității se stabilește pe un termen de la 60 la 240 de ore și este executată de la 2 la 4 ore pe zi.

Astfel, Codul penal prevede pedeapsa maximă sub formă de muncă în folosul comunității de 240 de ore. Cele 180 și 240 de ore de muncă în folosul comunității prevăzute în alin.(1) din redacția nouă a art.233 Cod penal echivalează cu o amendă de 150 și 300 unități convenționale.

Prin urmare, stabilirea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității ca alternativă a amenzii penale este nejustificată datorită inechitabilității acesteia.

Recomandarea: Sintagma „sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore” necesită a fi exclusă din prevederea de la alin.(1) art.233 Cod penal în redacție nouă, art.I din proiect.

9. Alte obiecții

La pct.2 art.III din proiect, privind modificarea anexei nr.6 din la Legea nr.439/1995

„-) ... în ambele cazuri cu confiscarea specială a bunurilor utilizate la săvîrșirea contravenției sau rezultate din contravenție.”

Recomandarea: Cifra „10350*” cu care se substituie cifra „350*”, care constituie taxa în unități convenționale încasată în calitate de pagubă pentru un cerb lopătar, urmează a fi substituită cu cifra „1350*”.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr.977 din 23 august 2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr.62 din 19 aprilie 2013, de către

Vadim Gheorghiu
inspector principal, Direcția legislație și expertiză anticorupție
24 decembrie 2015

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul penal - art.233, Codul
contravențional -art.128, Legea regnului animal nr.439-XIII din 27 aprilie 1995)**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La art.II din proiect, privind modificarea și completarea alin.(2) și (3) art.128 Cod contravențional „-) ... în ambele cazuri cu confiscarea specială a bunurilor utilizate la săvârșirea contravenției sau rezultate din contravenție.”	Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	În nota informativă autorul stipulează că „proiectul este elaborat în scopul stabilirii unor pedepse mai aspre pentru vînatul ilegal pe teritoriul Republicii Moldova” și că „sancțiunile prevăzute în Codul penal și Codul contravențional sînt prea blînde, deoarece sumele încasate din amenzi nu acoperă sumele pagubelor aduse fondului cinegetic în urma vînatului ilegal”. Însă, din motive neclare și neargumentate în nota informativă, în completările propuse la Codul contravențional acesta acordă posibilitate contravenienților să păstreze fie bunurile utilizate la săvîrșirea contravenției (armele, mijloacele de transport, alte unelte folosite la vîntoarea ilicită) fie bunurile rezultate din contravenție (animalele și/sau păsările împușcate). Potrivit pct.73 din Regulamentul gospodăriei cinegetice, anexa nr.1 la Legea nr.439/1995, sumele încasate de la vînzarea producției de vînat ilicit care a fost confiscată nu se iau în considerare la repararea pagubei.	Conjuncția „sau” înainte de sintagma „rezultate din contravenție” de la alin.(2) și (3) art.128 Cod contravențional, art.II din proiect, urmează a fi substituită cu conjuncția „și”.

			<p>În același context, pct.74 din Regulamentul gospodăriei cinegetice dispune că în caz de imposibilitate a confiscării producției de vînat ilicit din cauza că aceasta a fost folosită de contravenient în scopuri personale sau s-a alterat din vina lui, contravenientul compensează costul ei conform celor mai înalte prețuri cu amănuntul existente la momentul descoperirii acestei producții la contravenient.</p> <p>Prin urmare, actualmente legislația prevede că bunurile rezultate din contravenție, adică producția de vînat ilicit, se confiscă, iar sintagma discreționară de la art.II din proiect cu privire la confiscarea specială a bunurilor utilizate la săvîrșirea contravenției sau a celor rezultate din contravenție, creează premise pentru păstrarea de către contravenient a bunurilor utilizate la săvîrșirea contravenției.</p>	
2	<p>La art.I din proiect, privind expunerea în redacție nouă a art.233 Cod penal „(1) Vînatul fără autorizația corespunzătoare fie în perioada interzisă, fie în locurile interzise, fie cu unelte și metode nepermise (braconajul), fie cu folosirea situației de serviciu, dacă acesta a cauzat daune ce depășesc 200 de unități convenționale, se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 1.000 unități</p>	<p>Lipsa sancțiunilor clare și proporționale pentru încălcarea prevederilor proiectului</p>	<p>Potrivit prevederii de la alin.(7) art.64 Cod penal, în cazul în care condamnatul nu este în stare să plătească amenda stabilită ca pedeapsă principală sau complementară, instanța de judecată poate, potrivit prevederilor art.67, să înlocuiască suma neachitată a amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității, calculîndu-se 60 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității pentru 50 unități convenționale de amendă.</p> <p>Făcînd un calcul simplu după formula menționată la prevederea de mai sus, constatăm că echivalentul în ore de muncă neremunerată în folosul comunității a cuantumului de 500 și 1000 unități convenționale constituie 600 și 1200 ore de muncă (ex.: $500 : 50 = 10 \times 60 = 600$). Însă,</p>	<p>Sintagma „sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore” necesită a fi exclusă din prevederea de la alin.(1) art.233 Cod penal în redacție nouă, art.I din proiect.</p>

	<p>convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore ...”</p>		<p>conform alin.(2) art.67 Cod penal, munca neremunerată în folosul comunității se stabilește pe un termen de la 60 la 240 de ore și este executată de la 2 la 4 ore pe zi. Astfel, Codul penal prevede pedeapsa maximă sub formă de muncă în folosul comunității de 240 de ore. Cele 180 și 240 de ore de muncă în folosul comunității prevăzute în alin.(1) din redacția nouă a art.233 Cod penal echivalează cu o amendă de 150 și 300 unități convenționale. Prin urmare, stabilirea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității ca alternativă a amenzii penale este nejustificată datorită inechitabilității acesteia.</p>	
3	<p>La pct.2 art.III din proiect, privind modificarea anexei nr.6 din la Legea nr.439/1995 „-) ... în ambele cazuri cu confiscarea specială a bunurilor utilizate la săvârșirea contravenției sau rezultate din contravenție.”</p>	<p>Alte obiecții</p>		<p>Cifra „10350*” cu care se substituie cifra „350*”, care constituie taxa în unități convenționale încasată în calitate de pagubă pentru un cerb lopătar, urmează a fi substituită cu cifra „1350*”.</p>